

Література:

1. Україна 2030 Е – країна з розвинутою цифровою економікою / Український інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html> (дата звернення 09.03.2022).

2. Ковальчук А. М. Фінансово-економічна безпека підприємства в контексті адаптації до викликів цифрового середовища. / Economics Bulletin, 2020, №3. С. 152-159. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.152>. (дата звернення: 09.03.2022).

3. Степанова В. М. Товстенко М. Ю. Адаптація підприємств до цифрового середовища / Трансформація фінансової системи України: тенденції та перспективи розвитку : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Миколаїв; 24-25 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С.117-118.

*Науковий керівник – Боднар О. А.,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*

ЗМІНИ В ПОДАТКОВІЙ СИСТЕМІ ТА ЕКОНОМІЧНОМУ КУРСІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Битко Д.К.,

здобувач вищої освіти академічної групи Б 2/1

Миколаївський національний аграрний університет

Неможливо переоцінити роль податкової системи, як у 17 столітті, так і зараз, бо податкова система є головним джерелом надходження коштів у державний бюджет. Проблеми податкових систем країн актуальні завжди через необхідність сплати податків населенням, бізнесами, комерційними організаціями. Додатково, податки – складна економічна категорія, що суттєво впливає на соціально-економічні процеси всередині країни й на її зовнішню політику.

Важливо зазначити, що податкова система має показувати реалії держави: починаючи від курсу зовнішньої політики до традицій та менталітету нації. Усі реформи податкової системи виходять зі стратегічних цілей України, а саме побудова конкурентоспроможної економіки при наявних ресурсах. А якщо враховувати, що відповідно до Конституції України, Україна – соціальна держава, а тому має спрямовувати й податкову політику на забезпечення соціально незахищених прошарків населення.

Погоджуємося з думкою Тульчинського Р. В. та Змієнко М. О., що податкова політика повинна забезпечити вирішення двоєдиного завдання. З одного боку – це встановлення оптимальних податків, які не стримуватимуть розвиток підприємництва, з другого – забезпечення надходження до бюджету коштів, достатніх для задоволення державних потреб [1].

Регуляція сучасних економічних відносин, що особливо ускладнені спочатку пандемією COVID-19, а потім й війною на території України, потребують гнучкої податкової системи, яка покликана встановлювати зв'язок між інтересами держави та платників податків – юридичних і фізичних осіб.

Війна вимагає від економічної політики держави швидке переформування на «військові рейки», саме тому необхідно впроваджувати реформу податкової системи. Зі звернення Прем'єр-міністра Дениса Шмигала від 18.03.22 р. ми дізнаємось, що держава вже почала робити кроки для збереження дієздатності української економіки, а саме:

1. полегшення процедури отримання дозвільних документів для початку діяльності – достатньо заповнити документи в порталі «Дія» (дозволи все ще необхідні для окремих видів діяльності, що пов'язані з безпекою населення та країни).

2. держава напряму закуповуватиме продукти першої необхідності в українських виробників і буде постачати їх в місця бойових дій.

3. Уряд зняв обмеження на кредитування бізнесу під час воєнного стану (будь-який бізнес може отримати кредит від держави до 60 млн грн зі ставкою 0%, а після припинення воєнного стану, не буде перевищувати 5%) [4].

Більш того, на засіданні Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики розглянули законопроекти № 7137, № 7137-1 та № 7137-2, що передбачає підтримку як для громадян, так і для бізнесу в Україні на період воєнного стану, а саме:

1. можливість фізичним особам та підприємствам з оборотом до 10 млрд грн сплачувати єдиний податок з обороту в обсязі 2% за правилами, встановленими для 3-ї групи платників єдиного податку, тобто зі звільненням від податку на прибуток, ПДВ та інших платежів;

2. для фізичних осіб-підприємців 1-ї та 2-ї груп сплата єдиного податку є добровільною;

3. зменшення ПДВ до 7% та звільнення від акцизу з пального;

4. звільнення споживачів від відповідальності перед кредитором за прострочення виконання зобов'язань за договором про споживчий кредит;

5. звільнення від оподаткування ПДФО допомоги постраждалим від військової агресії;

6. скасування будь-якого виду перевірок підприємницької діяльності на час бойових дій [3].

Отже, воєнний час вимагає гнучкості економічної системи та швидких вирішень з боку Уряду. Подальших досліджень потребують питання адаптації економіки до сучасних реалій. Все більше український Уряд йде в цьому напрямку: були анонсовані податкові пільги для ФОПів та підприємств в умовах війни, а саме: ФОПи 1-ї та 2-ї груп отримують право не сплачувати єдиний податок – ця норма є добровільною. Більш того, ФОПи як на спрощеній, та і на загальній системі оподаткування, особи, які провадять незалежну професійну діяльність та члени фермерського господарства звільняються від сплати ЄСВ за себе – дослідження економічних наслідків чого стане можливим у перспективі.

Література:

1. Тульчинський Р. В., Змієнко М. О. Податкова система України, її недоліки та шляхи реформування. URL: <https://cutt.ly/tSn3MKQ> (дата звернення: 18.03.2022).
2. Конституція України (Розділ 1: ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ). URL: <https://cutt.ly/MSn344M> (дата звернення: 18.03.2022).
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 № 212-р «Про забезпечення здійснення розрахунків підприємств, установ, організацій в умовах воєнного стану». URL: <https://cutt.ly/eSn8yqr> (дата звернення: 18.03.2022).
4. Звернення Прем'єр-міністра Дениса Шмигала від 18.03.22 р. URL: <https://cutt.ly/9Sn8sZ8> (дата звернення: 18.03.2022).
5. Добровільна сплата єдиного податку та інші нові податкові пільги для бізнесу в умовах війни. URL: <https://cutt.ly/3Sn8liC> (дата звернення: 18.03.2022).
6. Закон України: Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану. URL: <https://cutt.ly/6SRvQ5H> (дата звернення: 21.03.2022).

*Науковий керівник – Мікуляк К. А.,
асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Нижник І.М.,
здобувач вищої освіти академічної групи Ф4/1,
Миколаївський національний аграрний університет*

В умовах воєнного стану страхові компанії повинні продовжувати забезпечувати страховий захист страхувальників та виконувати свої зобов'язання перед клієнтами у повному обсязі, наскільки це можливо за поточних умов.

Станом на 28 лютого 2022 р. на небанківському фінансово-кредитному ринку працювали 132 страхові компанії non-life (на кінець січня було 133) та 13 life-страховиків. Для страхових компаній НБУ як регулятором страхового ринку встановлено послаблення, зокрема, щодо: скасування застосовування заходів впливу за порушення обов'язкових критеріїв та нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів і ризиковості операцій страховика [1]; спрощення процедури врегулювання випадків, що мають ознаки страхових, за всіма видами страхування та типами контрагентів (максимальне використання електронних документів, копій необхідних документів у разі неможливості чи ускладнення можливості